

Bizons komen naar de Hollandse duinen

Nog een maand en dan lopen er bizons in de Nederlandse duinen. Vier koeien en een stier worden losgelaten in het Kraansvlak bij Overveen, een waterleidinggebied van 200 hectare waar geen mensen mogen komen. Het is de bedoeling dat de dieren de duinen gaan openvreten.

Dat het open duinlandschap dichtgroeit met grassen, struiken en bomen is al langer bekend. Bij gebrek aan konijnen – geveld door verschillende ziektes – zijn er in Nationaal Park Zuid-Kennemerland al paarden en runderen neergezet. De stichtingen ARK, Duinbehoud en Kritisch Bosbeheer hopen dat de Europese bizons (of wisenten) voor nog meer openheid zorgen met hun enorme gewicht, vraatzucht (gras, takken, knoppen en boombast) en liefde voor zandbaden. Ze blijven in ieder geval vijf jaar, en worden gevolgd door onderzoekers van Rijksuniversiteit Groningen en Radboud Universiteit Nijmegen. Die kijken hoe de beesten zich gedragen, wat en waar ze eten en wat het effect is van hun gegraas op andere dieren en op de begroeiing.

In feite gaat het om een terugkeer. In de Middeleeuwen kwam de wisent nog voor van Zweden tot Noord-Italië en van Engeland tot in de Kaukasus en waarschijnlijk dus ook in Nederland, al zijn daar nooit bewijzen voor gevonden. De laatste echt wilde exemplaren stierven in de jaren twintig van de twintigste eeuw in het Poolse woud van Bialowieza en in de Kaukasus, maar door fokprogramma's in dierentuinen is de soort behouden en weer uitgezet. In Bialowieza leeft nu weer een populatie van ongeveer 2000 wilde wisenten. De vijf dieren voor het Kraansvlak komen daar ook vandaan. Als uit veterinaire onderzoek geen enge ziektes blijken, kunnen ze nog deze maand op transport.

Overigens worden er in Nederlandse natuurparken en dierentuinen ook al wisenten gehouden. Natuurpark Lelystad heeft de meest natuurlijke omgeving en de meeste beesten: zo'n 25. Wel worden de dieren daar bijgevoerd.

De wisenten in het Kraansvlak moeten het helemaal zelf uitzoeken. Omdat ze binnen hekken blijven, extra verhoogd en voorzien van elektriciteit, gelden ze wel als gehouden vee. Wild zoals reeën en damherten kan meteen al door speciale openingen. Paarden en runderen mogen er misschien later bij, als de wisenten

De bizons grazen nu nog rustig in het Poolse oerbos Bialowieza, maar gaan als het veterinair onderzoek goed uitvalt snel op transport naar het Noord-Hollandse duingebied.

FOTO LEO LINNARTZ, ARK.

zich goed gedragen. Daarna kunnen dan ook excursies voor mensen volgen. Met wat geluk zijn de beesten ook vanaf mei al te zien. Er is een uitgerasterd wandelpad door het natuurgebied tot vlak bij een drinkplaats. Een ander uitzichtpunt ligt op een duinrug in het Wethouder van Gelukpark. Ook vanaf het 'Viserspad', langs de zuidkant van het gebied, zijn de wisenten waarschijnlijk te bewonderen.